

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 24Sa/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5017200145
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Jančárová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5017200145.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline - ako správny súd, v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Jančárovou, v právnej veci žalobcu: W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X. XX, XXX XX L., právne zast. Mgr. Martinom Alušicom, Alušic s.r.o., Madačova 1/A, 034 01 Ružomberok, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 - 10, 813 63 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 22592-8/2017-BA zo dňa 06.02.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Žiline rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava č. 22592-8/2017-BA zo dňa 06.02.2017 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanej na ďalšie konanie.

Žalobcovi súd **p r i z n á v a** voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Liptovský Mikuláš rozhodnutím č. 4837/2016-LM-DvN zo dňa 03.08.2016 rozhodla tak, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov a podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok dňom 05.05.2016 žalobcu zaradil do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Žalobca dňa 19.07.2016 v Sociálnej poisťovni, pobočka Liptovský Mikuláš uplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti. Prvostupňový správny orgán poukázal na ust. § 104 ods. 1, 7 zákona č. 461/2003 Z.z., čl. 61 ods. 1, ods. 2, § 65 ods. 5 písm. a) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 v platnom znení a konštatoval, že na území Spojeného kráľovstva žalobca preukázal dobu poistenia v nezamestnanosti od 05.05.2013 do 04.05.2016, t. j. 1096 dní. Na území Spojeného kráľovstva žalobca pracoval ako osoba samostatne zárobkovo činná od 18.06.2006 do 01.06.2013 a ako zamestnanec od 07.04.2013 do 04.05.2016. Bezprostredne pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov nedosiahol dobu poistenia podľa slovenskej legislatívy. Na území Spojeného kráľovstva počas dlhého obdobia žalobca pracoval, žil, býval, trávil pracovný i mimopracovný čas, platil tam odvody i dane. S prihliadnutím najmä na stabilné zamestnanie na území Spojeného kráľovstva, trvajúce takmer 10 rokov, žitie a bývanie v tomto období v štáte zamestnania, sa žalobcom uvádzané ostatné väzby k Slovenskej republike javia ako menej významné. Za štát bydliska žalobcu na účely aplikácie čl. 61 a 62 základného nariadenia je potrebné považovať štát výkonu zárobkovej činnosti žalobcu. Vzhľadom na to, že bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti žalobca neukončil dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie nebolo jeho bydlisko na území Slovenskej republiky, čl. 65 ods. 2 a 5 základného nariadenia sa na neho nevzťahuje a nie je možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle čl. 61 základného nariadenia.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca včas prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie, v ktorom namietal, že prvostupňové rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nedostatok riadneho odôvodnenia, nebol presne a úplne zistený skutkový stav veci a Sociálna poisťovňa, pobočka Liptovský Mikuláš v odôvodnení neozrejmla spoluprácu so zahraničnou inštitúciou pri určení bydliska žiadateľa, a tiež sa nezaoberala ani úmyslom žiadateľa zachovať si bydlisko na území Slovenskej republiky. Vzťah žiadateľa k Veľkej Británii bol čisto pracovným vzťahom, v konaní preukázal zachovanie rodinných väzieb so Slovenskou republikou, s rodičmi a priateľkou, ktorých navštevoval štyrikrát ročne. Od žiadateľa nebolo možné požadovať vyššiu frekvenciu návratov na Slovensko vzhľadom na jeho pracovné voľno, v ktorej súvislosti dal [redacted] do pozornosti judikát Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžso/3/2013. Odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia považuje za nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a arbitrárne, lebo z neho nie je zrejmé, ako sa Sociálna poisťovňa vysporiadala s kritériami vyplývajúcimi z čl. 11 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a najmä ako si vyložila úmysel žiadateľa o určenie bydliska v zmysle čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia. V prospech žiadateľa svedčí záujem o kúpu bytu prostredníctvom realitnej kancelárie v roku 2012, zachovanie si všeobecného lekára a stomatóloga na Slovensku, zachovanie členstva v klube leteckých modelárov ako aj sporiaceho účtu. Povinnosťou Sociálnej poisťovne je riadne zistiť skutkový stav veci a v tom smere vykonať potrebné dokazovanie, a to aj výsluchom žiadateľa. Nestačí vyplnenie formalizovaného dotazníka [redacted] na účely posúdenia bydliska bez podrobného a bezprostredného vypočutia žiadateľa o dávku v nezamestnanosti. Nestotožnil sa s názorom, že o mieste bydliska žiadateľa na základe kritérií uvedených v čl. 11 ods. 1 uvedeného nariadenia nevznikli pochybnosti, preto nebolo možné aplikovať čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia, t. j. skúmať aj úmysel dotknutej osoby. Žiadal prvostupňové rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaný správny orgán rozhodol o odvolaní žalobcu tak, že ho rozhodnutím [redacted] č. 22592-8/2017-BA zo dňa 06.02.2017 zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš č. 4837/2016-LM-DvN zo dňa 03.08.2016. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ bezprostredne pred zaradením [redacted] do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle slovenskej legislatívy. Navrhovateľ sa slobodne rozhodol odísť za prácou do Veľkej Británie, kde býval v podnájme, trávil tam aj svoj voľný čas, platil súvisiace dane a poplatky. Vzhľadom na dĺžku trvania zamestnania a celkovú orientáciu na pracovný trh vo Veľkej Británii je možné pracovnú situáciu navrhovateľa vo Veľkej Británii vyhodnotiť ako stabilnú, zabezpečujúcu mu plnohodnotné podmienky na bývanie a vykonávanie pracovnej činnosti [redacted] na tomto území. Dňa 27.01.2017 bolo žalovanej doručené vyjadrenie zo dňa 28.12.2016, v ktorom príslušná britská inštitúcia potvrdila, že v období od 29.04.2013 do 03.05.2016 navrhovateľ pracoval vo Veľkej Británii pre zamestnávateľa RBS Building Services a počas tohto zamestnania mal bydlisko na adresách X H. L. W. a XX Q. H. Y. L. W. M., predtým pracoval vo Veľkej Británii ako živnostník.

4. Žalovaná je toho názoru, že v prípade navrhovateľa nebolo potrebné skúmať reálne podmienky bývania v mieste výkonu zamestnania, vo Veľkej Británii, nakoľko navrhovateľ do zápisnice uviedol, že býval v podnájme v nájomnom dome s ďalšími tromi osobami, kde mal každý svoju vlastnú izbu, tzn. že mala za preukázanú dobrú úroveň bývania, ako to uviedol sám navrhovateľ. Pri posudzovaní nároku na dávku v nezamestnanosti bola zohľadnená aj rodinná situácia navrhovateľa, konkrétne zdravotný stav otca navrhovateľa, ktorý je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, navrhovateľ sa vyjadril, že si nevybavuje osobnú starostlivosť o otca. Na základe uvedeného žalovaná dospela k záveru, že navrhovateľ si počas zamestnania vo Veľkej Británii centrum záujmov na území Slovenskej republiky nezachoval, naopak, preniesol si ho v danom období na územie Veľkej Británie. So zreteľom na vykonané dokazovanie podľa žalovanej nie je možné považovať bydlisko navrhovateľa počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na to a na skutočnosť, že navrhovateľ nebol bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie poistený v nezamestnanosti v zmysle slovenských právnych predpisov, nie je možné dobu poistenia v nezamestnanosti získanú [redacted] na území Veľkej Británie zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 základného nariadenia. Koordinačné predpisy všeobecne určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaní mali uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie.

5. Žalobca proti predmetnému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote žalobu, v ktorej namieta, že zistenie skutkového stavu žalovanou bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a skutkový stav,

ktorý vzala žalovaná za základ napadnutého rozhodnutia, je v rozpore s administratívnym spisom a nemá v ňom oporu. Rozhodnutie žalovanej vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Žalovaná nesprávne vyhodnotila, že žalobca si nezachoval bydlisko na území Slovenskej republiky v zmysle čl. 1 písm. j) Nariadenia č. 883/2004 a čl. 11 Nariadenia č. 987/2009. Na území Veľkej Británie žalobca len realizoval slobodu pohybu a pobytu garantovanú občanovi členského štátu Európskej únie a v inom členskom štáte mal vždy len prechodný pobyt. Všetky rodinné a iné väzby, okrem pracovných, mal a má zachované na území Slovenskej republiky, tu sa pravidelne vracal, napr. aj preto, aby si na Slovensku zabezpečil vlastné bývanie, finančne zabezpečoval otca invalida a matku, ktorým pravidelne prispieval na životné potreby, navštevoval priateľku a rodinných príslušníkov. Žalobca nemá žiadne väzby s Veľkou Britániou, rodinu mal a má na území SR, vlastnú rodinu si vo Veľkej Británii nezaložil. Na územie SR cestoval tak často, ako mu to pracovné podmienky dovoľovali, štyrikrát ročne. Žalobca sa dostal do takej situácie, že takmer 10 rokov riadne pracoval, bol riadne poistený v nezamestnanosti a nemá žiaden nárok na podporu v nezamestnanosti. Poukázal pritom na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR v konaniach 4Sžo/1/2011, 4Sžo/18/2011, 1Sžo/18/2012, 4Sžo/3/2013 i rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/124/2015, ako aj na rozhodovaciu činnosť žalovanej v iných obdobných veciach, napr. rozhodnutie žalovanej č. 22202-8/2015-BA zo dňa 02.03.2015, č. 42412-2/2014-BA zo dňa 31.07.2014 s tým, že žalovaná v dvoch skutkovo podobných veciach rozhoduje zásadne iným spôsobom, čo nemožno považovať za predvídateľné rozhodnutie tak, ako to vyžadujú zásady správneho konania všeobecne a pojem právny štát, či ústavný príkaz právnej istoty. Podľa žalobcu nie je pravdivé tvrdenie žalovanej, že posúdila zachovanie väzieb žalobcu na území Slovenskej republiky na základe zhodnotenia všetkých dostupných informácií. Žalobca žalovanej doložil dôkaz o tom, že je nepretržite vedený v evidencii zubného lekára a všeobecného lekára na Slovensku, je členom klubu leteckých modelárov, má na Slovensku vedený účet, mal záujem na Slovensku kúpiť byt a zabezpečiť si vlastné bývanie. Poukázal tiež na obsah čl. 11 ods. 1 Nariadenia č. 987/2009 s tým, že k žiadnej dohode medzi inštitúciami členských štátov o určení bydliska osoby nedošlo. Jeho osobný, rodinný život s vytváraním materiálnych existenčných podmienok smeroval k ich vytvoreniu v Slovenskej republike, v ktorej je stále štátnym občanom s trvalým bydliskom. Podľa názoru žalobcu obsah formulárov nespĺňa náležitosti pre dostatočne zistený skutkový stav veci, pretože išlo iba o základné informácie zo strany žalobcu, ktoré nepostačovali na dôkladné posúdenie opodstatnenosti nároku na dávku v nezamestnanosti. Minimálne bolo žiaduce vypočuť rodičov a priateľku žalobcu a vysporiadať sa s ostatnými potvrdeniami predloženými žalobcom. Pokiaľ sa jedná o rodinné väzby, nebolo jednoznačne preukázané, že žalobca by bol na území Veľkej Británie so svojimi najbližšími osobami. Žalovaná popri zisťovaní a skúmaní skutočností svedčiacich o nezachovaní „miesta bydliska“ v Slovenskej republike na jednej strane je povinná skúmať aj reálne podmienky existencie bývania o mieste pobytu (výkonu zamestnania). O tejto skutočnosti žalovaná nevykonala žiadne dokazovanie. Nebolo preukázané, že by došlo k jednaniu žalovanej s príslušnou inštitúciou na území Veľkej Británie, ktorá by vyjadрила konkrétne stanovisko k otázke bydliska žalobcu. Žalovaná nevykonala žiadne dokazovanie, ktorým by zisťovala konkrétnu bytovú situáciu žalobcu v posudzovanom období, keďže žil vo Veľkej Británii a nepreverila skutočnosti týkajúce sa charakteru bývania žalobcu počas výkonu zamestnania vo Veľkej Británii. Žalovaná bola povinná skúmať s poukazom na čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia úmysel žalobcu, jeho pohnútky a dôvody, ktoré ho viedli k tomu, aby odišiel pred cca 10 rokmi do Veľkej Británie, pracoval tam a pohnútky (úmysel), ktoré ho viedli k tomu, že si chcel kúpiť byt na Slovensku a k tomu, aby sa vrátil na územie SR. Pre posúdenie veci bolo potrebné vykonať dokazovanie k otázke zistenia bydliska žalobcu v súlade s príslušnými ustanoveniami Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 987/2009. Podľa jeho názoru posudzovanie otázky bydliska v zmysle argumentov, ktoré vymedzila žalovaná v preskúmanom rozhodnutí, by bolo v rozpore s uplatňovaním základného práva občana EÚ na slobodný pohyb v rámci EÚ a s citovanými zásadami a právnymi predpismi. Navrhol preto napadnuté rozhodnutie žalovaného aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, pričom uplatnil tiež trovy konania.

6. K žalobe sa písomne vyjadрила žalovaná dňa 15.05.2017. Zhodne s odôvodnením napadnutého rozhodnutia uviedla, že žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle slovenskej legislatívy. Z toho dôvodu by bolo možné zohľadniť jeho doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území Veľkej Británie do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia len v takom prípade, ak by sa preukázalo zachovanie pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie. Žalovaná sa nestotožňuje s

tvrdením žalobcu, že jeho centrum záujmov a bydlisko ostali počas výkonu zárobkovej činnosti vo Veľkej Británii zachované na území Slovenskej republiky, nakoľko nemal v úmysle sa na trvalo usadiť vo Veľkej Británii. Aby sa predišlo zneužívaniu sociálneho systému v rámci Európskej únie, Európsky parlament a Rada Európskej únie do čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia zakotvili kritériá rozdelené do piatich oblastí, podľa ktorých je potrebné prioritne posudzovať bydlisko dotknutej osoby a až následne, ak by otázku bydliska nebolo možné ustáliť na základe uvedených kritérií, sa prihliadne na úmysel dotknutej osoby. V prípade žalobcu nebolo potrebné skúmať reálne podmienky bývania v mieste výkonu zamestnania vo Veľkej Británii, nakoľko žalobca do zápisnice uviedol, že býval v podnájme v nájomnom dome s ďalšími tromi osobami, kde mal každý svoju vlastnú izbu. Žalovaná mala za preukázanú dobrú úroveň bývania, ako to uviedol sám žalobca v zápisnici. Pri posudzovaní nároku na dávku v nezamestnanosti bola zohľadnená aj rodinná situácia žalobcu, zdravotný stav jeho otca, v ktorej súvislosti poukázala na vyjadrenie žalobcu, že si nevybavuje osobnú starostlivosť o otca. Podľa žalovanej si žalobca počas zamestnania vo Veľkej Británii centrum záujmov na území Slovenskej republiky nezachoval, naopak, centrum svojich záujmov a bydlisko si v danom období preniesol na územie Veľkej Británie. Vzhľadom na uvedené navrhla žalobu podľa § 190 SSP zamietnuť.

7. Žalobca v replike zo dňa 21.06.2017 uviedol, že posúdenie pevných väzieb a bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky počas výkonu zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie žalovanou v napadnutom rozhodnutí je nesprávne, zakladajúce sa na svojvoľnom posúdení, bez racionálneho základu. Dôvodom vycestovania žalobcu do Veľkej Británie bola skutočnosť, že sa nedokázal uplatniť na trhu práce a nepriaznivá finančná situácia. V krajine pobytu nadviazal len nevyhnutné pracovné väzby, tieto nikdy nedosiahli úroveň sociálnych väzieb na Slovensku. Nesprávnosť záveru žalovanej potvrdzuje aj skutočnosť, že sa vrátil na Slovensko za svojou priateľkou (Slovenkou) a rodičmi, s ktorými žije v spoločnej domácnosti a má tam doposiaľ aj trvalý pobyt. Súčasťou skúmania a zistenia miesta bydliska nie je len preukázanie skutočností svedčiacich o nezachovaní bydliska v Slovenskej republike, ale aj skúmanie reálnych podmienok existencie bývania o mieste pobytu - výkonu zamestnania. O tejto skutočnosti žalovaná nevykonala žiadne dokazovanie. Žalobca býval počas 10 rokov výlučne v podnájmoch (prenajatú mal jednu izbu), byt obýval spolu s inými cudzími osobami, ostal bezdetný a slobodný, čo nenasvedčuje tomu, že by z hľadiska rodinnej situácie a rodinných väzieb ani z pohľadu iných väzieb prejavil vôľu usadiť sa na území Veľkej Británie. Žalobca predložil žalovanej tiež potvrdenie o záujme kúpiť nehnuteľnosť na Slovensku. Bude tiež potrebné, aby žalovaná osvedčila zhodu názorov na bydlisko žalobcu v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia s príslušnou inštitúciou Veľkej Británie a následne určila po vzájomnej dohode s touto inštitúciou centrum záujmov dotknutej osoby. Napadnuté rozhodnutie žalovanej nemá všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 209 zákona č. 461/2003 Z.z. a nevychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu. Žiada, aby ho súd zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

8. Krajský súd v Žiline prejednal vec bez nariadenia pojednávania za splnenia procesných podmienok stanovených v § 107 ods. 1 písm. a) SSP a contrario v spojení s § 137 ods. 4 SSP, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený Krajským súdom v Žiline dňa 27.06.2017.

9. Krajský súd v Žiline po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového rozhodnutia vrátane ich postupov, s poukazom na ust. § 203 ods. 2 SSP dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a napadnuté rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. d), e) Správneho súdneho poriadku.

10. Podľa čl. 61 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len základného nariadenia) príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokolvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu, sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

11. Podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

12. Podľa čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

13. Podľa čl. 11 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len vykonávacie nariadenie), Ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

- a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;
- b) situáciu dotknutej osoby vrátane:
 - i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;
 - ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;
 - iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;
 - iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov;
 - v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;
 - vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

14. Podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

15. Krajský súd konštatuje, že z administratívneho spisu žalovanej nevyplýva, aké stanovisko k určení bydliska žalobcu zaujala príslušná inštitúcia Veľkej Británie, ani to, či medzi ňou a žalovanou došlo k dohode o určení centra záujmov žalobcu.

16. Súčasne z ust. čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia vyplýva, že v prípade rozdielu v stanoviskách týchto inštitúcií sa za rozhodujúci považuje úmysel žalobcu, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä z dôvodov, ktoré ho viedli k presťahovaniu.

17. Z nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (základného nariadenia) vyplýva, že na účely výplaty dávky v nezamestnanosti orgánom Slovenskej republiky možno zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie, ak si žiadateľ počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie zachová centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. Skúmanie okolností uvedených v čl. 11 vykonávacieho nariadenia pri posudzovaní centra záujmov dotknutej osoby nemožno zúžiť len na posudzovanie a doložky a stability zamestnania. Zobrať do úvahy je potrebné i ďalšie, nielen tam aj ako príklad uvedené okolnosti v ich vzájomnej súvislosti.

18. V posudzovanej veci je medzi účastníkmi konania sporné, či si žalobca počas pobytu na území Veľkej Británie (teda iného členského štátu Európskej únie) zachoval také väzby na území Slovenskej republiky, z ktorých by bolo zrejmé, že za štát jeho bydliska napriek jeho takmer desaťročnému pobytu na území Veľkej Británie treba pokladať Slovenskú republiku.

19. Žalobca do zápisu o prerokovaní vyhlásenia žiadateľa na účely posúdenia bydliska po návrate z EÚ zo dňa 22.07.2016 uviedol, že na území Spojeného kráľovstva sa zdržiaval od 18.06.2006 do

04.05.2016, t. j. takmer 10 rokov, zamestnanie malo stabilný charakter a na územie SR sa vracal štyrikrát ročne. Po návrate zo zahraničia bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku, od 05.05.2016 evidencia k dnešnému dňu trvá. Má záujem pracovať a usadiť sa na Slovensku. Na území iného členského štátu sa blízke osoby s ním nezdržiavali. Počas zamestnania a obdobia samostatne zárobkovej činnosti sa na územie SR vracal štyrikrát ročne za účelom návštevy rodičov a priateľky. Zdržiaval sa v mieste svojho trvalého bydliska, dovolenky trávil na území Slovenska, pred odchodom do zahraničia mal založený bankový účet v ČSOB, a. s., ktorý má k dnešnému dňu zachovaný. Od 15.06.2009 je aktívnym členom Klubu leteckých modelárov Ružomberok. Na území štátu zamestnania mal ubytovanie zabezpečené v podnájme, na základe nájomnej zmluvy, bývanie malo dobrú úroveň, bývali spolu štyria, každý mal vlastnú izbu. V zahraničí sa preukazoval kartou sociálneho poistenia, ktorú používal aj pri pracovných aktivitách, nebol špeciálne prihlásený na nijaký druh pobytu. Na území SR býva v rodinnom dome u rodičov. Pred odchodom za prácou nemal úmysel natrvalo sa usadiť v zahraničí, na Slovensko sa vrátil z dôvodu hľadania si zamestnania na Slovensku. Otec je invalid, je ťažko chorý, má preukaz ŤZP, je 75-ročný. Vrátil sa aj kvôli tomu, aby mohol pomôcť matke pri starostlivosti o neho, zatiaľ si osobnú starostlivosť o neho nevybavuje. V UK absolvoval kurz anglického jazyka, nakoľko sa potreboval zdokonaľiť v komunikácii v prostredí s anglicky hovoriacimi ľuďmi, k čomu pripojil certifikát, ako i ďalšie listinné dôkazy, preukazujúce jeho tvrdenia.

20. Podľa názoru krajského súdu limitovaný počet návštev žalobcu na Slovensku štyrikrát ročne nemožno bez ďalšieho vzhľadom na vzdialenosť a cieľ pobytu vo Veľkej Británii spolu so zohľadnením možností pracovného voľna (dovolenky) považovať za relevantný dôkaz zániku centra záujmov žalobcu na území Slovenskej republiky i za situácie, že žalobca síce trvalo pracoval skoro 10 rokov na území Veľkej Británie, možno konštatovať, že na Slovensko sa pravidelne vracal s cieľom návštev svojej najbližšej rodiny a priateľky.

21. Pokiaľ sa jedná o rodinné väzby, nebolo v posudzovanej veci preukázané, že žalobca by bol na území Veľkej Británie so svojimi najbližšími osobami, čo je jedno z možných kritérií najvyšším súdom používané (viď rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžso/6/2012 z 26. septembra 2012) na vymedzenie komunitárneho pojmu „bydlisko“. V súvislosti s uvedeným krajský súd dáva do pozornosti aj ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR - rozsudok sp. zn. 7Sžso/5/2012 z 30.01.2013.

22. V administratívnom konaní mali správne orgány okrem iného povinnosť zistiť skutočný stav veci tak, aby neboli žiadne pochybnosti o tom, či žalobca mal zachované bydlisko na území Slovenskej republiky a pevné väzby (v zmysle 51. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia) a v tomto smere mali vykonať potrebné dokazovanie, a to aj podrobným výsluchom žalobcu, prípadne jeho rodičov a priateľky alebo iných osôb (zápis o prerokovaní vyhlásenia žiadateľa zo dňa 22.07.2016 nie je v tomto smere postačujúci).

23. Bez podrobného vypočutia žiadateľa o dávku v nezamestnanosti nie je možné určiť „centrum záujmov dotknutej osoby“ podľa čl. 11 vykonávacieho nariadenia. Podľa názoru krajského súdu závery žalovanej nie sú doložené dostatočne vykonaným dokazovaním. Predovšetkým otázku rodinných väzieb nemohla žalovaná posudzovať len na základe formalizovaného tlačiva a doplňujúcich otázok položených žiadateľovi, keď samotné vyplnenie požadovaných údajov môže byť bez uvedenia súvislostí aj na ujmu žiadateľa. Pokiaľ prvostupňový správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že s prihliadnutím najmä na stabilné zamestnanie na území Spojeného kráľovstva, trvajúce takmer 10 rokov, žitie a bývanie v tomto období v štáte zamestnania, sa žiadateľom uvádzané ostatné väzby v Slovenskej republike javia ako menej významné a ako vyplýva zo všetkých dostupných a preukázaných údajov, za štát bydliska žiadateľa na účely aplikácie čl. 61 a 62 základného nariadenia je potrebné považovať štát výkonu zárobkovej činnosti žiadateľa, z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva, na základe čoho uvedené konštatoval. Tento nedostatok nebol odstránený ani v druhostupňovom správnom konaní, keď žalovaná len všeobecne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedla, že v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti sa posudzuje zachovanie väzieb navrhovateľa na území Slovenskej republiky počas jeho zamestnania na území Veľkej Británie na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií, t. j. údajov a skutočností známych z rozhodovacieho procesu a uvedených navrhovateľom v žiadosti o dávku v nezamestnanosti a vo vyhlásení žiadateľa na účely posúdenia bydliska zo dňa 19.07.2016.

24. Pokiaľ žalobca v konaní tvrdil, že dôvodom jeho návratu na Slovensko je aj zlý zdravotný stav jeho 75-ročného otca invalida, ktorý je ťažko chorý, má preukaz ZŤP a vrátil sa aj kvôli tomu, aby mohol

matke pomôcť pri starostlivosti o neho, pričom predložil fotokópiu preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom jeho otca L. G., uvedená skutočnosť podľa názoru krajského súdu preukazuje zachovanie väzieb na území Slovenska.

25. Na základe doterajšieho dokazovania nie je možné bez akýchkoľvek pochybností stotožniť sa s názorom žalovanej, že so zreteľom na vykonané dokazovanie nie je možné považovať bydlisko navrhovateľa počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky. Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodnutie žalovanej nepovažoval za zákonné, pretože zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostatočné na riadne posúdenie veci a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, v dôsledku čoho ho zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. d), e) SSP a vec vrátil podľa § 191 ods. 4 SSP na ďalšie konanie žalovanej.

26. Bude na žalovanej doplniť doposiaľ vykonané dokazovanie v naznačenom smere, a tiež aby osvedčila zhodu názorov na bydlisko žalobcu v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia spolu s príslušnou inštitúciou Veľkej Británie o určení „centra záujmov“ dotknutej osoby.

27. Žalobca mal v konaní úspech, preto pri aplikácii § 175 ods. 1 vo väzbe na § 167 ods. 1 SSP súd priznal žalobcovi, ktorý mal plný úspech v konaní, právo na náhradu trov konania voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia s poukazom na § 185 ods. 2 SSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (§ 439, § 440 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu, prostredníctvom krajského súdu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musia okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správny súd do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil